

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
F. G. Haghenbeck
EL DIABLO ME OBLIGO

First published in Mexico by Suma de Letras
Copyright © F. G. Haghenbeck, 2011–2017
This edition c/o SalmaiaLit, Literary Agency
Translation Copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02358-9

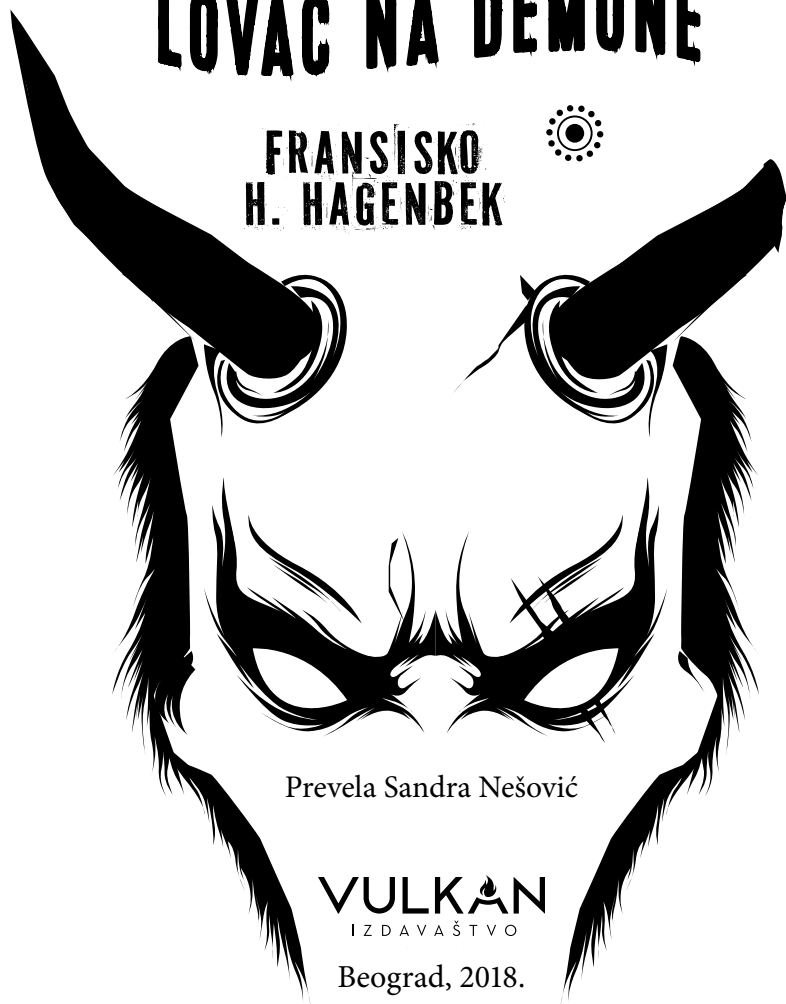

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DIJABLERO

LOVAC NA DEMONE

FRANSISKO
H. HAGENBEK

Prevela Sandra Nešović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

*Za Panča Ruiza Velaska, koji je sjajan prijatelj,
pored toga što je genije. I za Edgara Klementa,
koji je prvi posadio ovo seme.*

Opisujući svog učitelja,
don Huan je upotrebio reč dijablero.*
Kasnije sam saznao da ovaj termin
koriste isključivo Indijanci poreklom iz Sonore.
Reč dijablero odnosi se na zlu osobu
koja se bavi crnom magijom...
Ima li danas dijablerosa?, upitao sam.
To se čuva u velikoj tajnosti, odgovorio mi je.
Kažu da dijablerosi više ne postoje, ali ja u to sumnjam,
zato što oni imaju neke svoje zakone.

Učenje don Huana,

Karlos Kastaneda

* Šp. *el diablero* – reč je vezana za izričito geografsko područje, koriste je samo Indijanci iz Sonore, u Meksiku, tako da ne postoji adekvatan prevod na srpski jezik. Stoga je i u prevodima dela Karlosa Kastanede reč upotrebljena upravo u tom obliku: dijablero. (Prim. prev.)

I

GOSPODIN U OTMENOM ODELU

*Mi smo sami svoji demoni,
i mi od ovog sveta činimo vlastiti pakao.*

Oskar Vajld

DANAS

Ulice su pružale prilično depresivan prizor čovečanstva koje naružuje planetu. Ogromne avenije od betona oponašale su arterije obolele od gangrene. Zgrade bez imalo duše zbijale su se sa strane, nasumično isprekidane pustim placevima, koji su nevinno čekali da ih progutaju razvojne građevinske firme uglednog porekla. Natpisi na španskom jeziku obavestavali su o mestima gde se može slušati najbolja „vrela!“ muzika ili pratiti koncert Niki Lopez Čavez. „Advokat – stručnjak za radničke sporove! Zaradite čak i do 10 000 dolara u kešu!“ Ako zamislimo da se grad Los Anđeles na nebu nalazi na tački najudaljenijoj od boga, onda je Ist Sajd zadnjica samog đavola. Ili bar jedan od njenih čireva.

Niko ne bi poverovao da je već ponoć. Čitav kvart je budan i deluje po nekim svojim pravilima. Čovek mora da drži oči širom otvorene kako bi izbegao zalutali metak, kao nepoželjni poklon neke od brojnih bandi. Kiša je čitavo susedstvo ogrnula nekakvim masnim prekrivačem, nalik kosi zalazanog makroa. U toj zagušljivoj atmosferi stanovnici ovog kraja izlazili su da udahnu malo vazduha i stajali pod spletom požarnih stepenica za slučaj nužde ili na tremovima ispred svojih domova. Behu izbegli od košmara gladi iz svojih otadžbina. Preživljavali su vrućinu i migracionu policiju krijući se dok su raducali na crno kao čistači klozeta u nekom od bezbroj *Mekdonaldsovih* restorana. Bilo je tu žena u spavaćicama, s nizom papilotni na glavi namesto krune; bilo je i muškaraca u dugim gaćama, sa pozamašnim stomacima, ispod kojih su se nazirali testisi, kojima je takođe trebalo osveženje. Uprkos pogledu na takvo okruženje, čovek u crnom odelu nastavio je da vozi. Posmatrao je porodice koje su zbijale šale u dvorištima punim pokvarenih bicikala i neupotrebljivih flaša. Njegova kola izgledala su kao dijamant u tanjiru punom pasulja. Usredsredio se na svoj plan grada. Polovina ulica iz te zone nije bila ni prikazana na mapi. Ali adresa koju je tražio bila je tu. Obeležio ju je kružićem.

Skrenuo je kako bi napustio glavnu aveniju i prešao u jednu zavučenu uličicu, mračnu poput usta velikog gmizavca, slušajući na radio-stanici kako grupa *Los Lobos* peva neke teks-meks melodije. Skupina mladih ljudi, okupljena oko gomile zapaljenih konzervi, sve vreme ga je pratila očima. Pili su nešto iz flaše umotane u foliju i pušili neobično veliku lulu boje limuna. On je spustio prozor kraj suvozačevog sedišta, ali nije isključio klima-uređaj. Ove noći neće činiti nikakve ustupke. Samo je želeo da im dokaže da nije izgubljen. Onako

uzgred, pri prolasku, prostrelio ih je teleskopskim pogledom. Jedan tip iz grupe pokazao mu je neki uvredljivi znak rukom.

Nastavio je, sve do kraja ulice, ka drvenoj kućici, ofarbanoj nekom nedokučivom bojom, između crvene i zelene, koja ga je mamila otvorenih vrata, s upaljenim svetlima i đubretom izbačenim ispred, gde je neki čovek sedeo u metalik crvenom *ševiju 74*. Spomenuti automobil tako je brižljivo prerađen da podseća na *hot rod*^{*}: nekako zdepast, podešen kao da učestvuje u nekom postapokaliptičkom ratu. Jedna plastična figura, karikatura Kantinflasa^{**}, maskiranog u đavola, nadzirala je čitavu scenu. Ispod nje, slovima u gotskom stilu, bilo je ispisano: *Đavo mi ne daje mira*.

Tip koji ga je čekao nije bio star, mada beše приметно da je mladost davno ostavio u nekom zatvoru. Kosa mu je bila oblikovana vazelinom, zabačena unazad, nedovoljno duga da bi je svezao u konjski rep, ali ni dovoljno kratka da bi delovao pristojno. Nosio je majicu bez rukava, s natpisom *Buš je govno*. Krajevi nogavica širokih pantalona bili su mu uvučeni u par čizama severnoameričkih vojnika. Kako ne bi ostavio mesta sumnjama, oko vrata mu je visio par identifikacionih pločica, prema vojničkoj tradiciji. A one su se nadmetale da dođu do izražaja pored još jednog priveska u obliku srebrnkastog krsta. Tanki brčići, gotovo smešni, s obzirom na to da su više pristajali nekom petnaestogodišnjaku, krasili su lice ovog čoveka. Usnama je pridržavao cigaretu. Neupaljenu.

* Stari model tipičnog američkog automobila u tradicionalnom stilu. (Prim. prev.)

** Meksički glumac i komičar Fortino Mario Alfonso Moreno Reyes (1911–1993), poznat po umetničkom imenu Kantinflas. (Prim. prev.)

Čovek u odelu parkirao je svoj mercedes pored automobila vatrenocrvene boje. Jedan pored drugog izgledali su toliko neskladno, kao brak lake ženske s bankarom. Izašao je iz vozila i poneo metalik sivu fasciklu.

„Tačan kao smrt, ortak. Otmeno Odelo! *Armani?*“, doviknuo je Latinoamerikanac šireći usta u osmeh koji mu je otkrio sve zube, pa i ona dva zlatna. Čovek u odelu spustio je pogled na svoju garderobu, kao da je upravo otkrio da je došao obučen. Bilo je to crno odelo. I bela košulja. Neutralnije od poštanske markice.

„Mislim da je *hugo bos*“, odgovorio je na španskom, pružajući ruku u znak pozdrava. Njegov akcenat navodio je na zaključak da nije iz tog kraja, nego da je stečen tokom studija, na univerzitetu, gde se iščitavaju dela Servantesa, Garsije Markesa i Oktavija Paza. Latinoamerikanac je prihvatio njegovu ruku snažno pljesnuvši o njegov dlan. U blizini se začuo lavež pasa.

„Spreman? Elvis Infante *go fuck tonight...*“, uzviknuo je onaj tip, otvarajući vrata svojih kola.

Čovek u odelu nije se ni pomakao.

„Hej, živni malo! Hajdemo, gospodine Otmeno Odelo.“

„Pratiću te svojim automobilom“, ozbiljno mu je uzvratilo. I dalje se nije pomerao – stajao je kao ukopan. Podsećao je na ukočenu lutku kojoj je užasno dosadno, u onoj skupoj odevnoj kombinaciji, dotični gospodin Otmeno Odelo.

„Čuj, brate, tvoj prokleti auto ima natpis *Ubij me, ja sam belac*“, pojasnio mu je.

Iz kuće je izašao dečaćić koji je mogao imati jedva nešto više od deset godina. Nosio je ogromnu dvocevku.

„Moj nećak Lenčo paziće na tvoju mašinu.“

Čovek u odelu okrenuo se da osmotri dečaka. Momčić je na sebi imao prljavu pidžamu sa slikom i natpisom *Spajdermen*, ali i tanke brčiče od sasušenih slina. Ne ispuštajući oružje, obrisao je nos rukavom. Ako puška ne bi bila dovoljna da zaplaši lopove, onda bi sama pomisao na neku zarazu mogla da obavi taj posao.

Čovek u odelu ušao je u *ševrolet* i zauzeo sedište pored svog vođiča. Elvis Infante oprostio se od klinca. Upalio je motor, uz propratnu buku, kao da uzleće *konkord*. Obojica su zurili ispred sebe dok su krstarili po najmračnijem komšiluku. Beše to kao da zalazite u neko selo gde su svi zaraženi ebolom: pre ili kasnije, na tom mestu biste umrli.

„A ti, gospodine Otmeno Odelo, i dalje radiš za Konklavu?“ upitao je Elvis Infante puštajući disk Selsa Pinje, sa zvucima harmonike čak iz Montereja.

„Ja? Ma ne, znaš ti mene, imam novog šefa“, šturo je odgovorio, tonom birokrate koji neukima objašnjava da se porez mora plaćati.

„*Too much* si spreman da platiš, belac, doduše, ko je Elvis Infante da ti soli pamet? Ha, ortak? Tvoje su pare“, zaključio je, skrenuvši u pravcu jedne avenije sa ostrvcetom po sredini, nakićene smećem od ko zna kad i obasjane svetiljkama na visokim stubovima, koje su privlačile noćne insekte. Tu i tamo videle su se neke žene, u grupama ili same, opuštene u krntijama koje su se davno, možda u prošlom veku, mogle nazvati automobilima, dok su pušeći čekale mušterije. Crveni auto smanjio je brzinu, poput leoparda koji vrebja plen. Žene su se uzmuvale, kao da je neko prodrmao košnicu sa pčelama. Elvis Infante zaustavio se pored jedne. Spustio je prozorsko staklo. Ona se

osvrnula oko sebe, kao da strepi od utvara koje čuče u mraku. Zatim je prišla kolima. Bila je mršava. Gotovo sama kost i koža; od tog tela bilo je besmisleno očekivati grudi. Masna kosa padala joj je na ramena. Duge trepavice, koje su uokvirivale gladne zelene oči, behu jedino što je preostalo od njene nekadašnje lepote.

„Šta želiš, tatice? Hoćeš li celokupnu uslugu?“, obratila mu se devojka. Elvis ju je proučio od glave do pete, a potom se okrenuo da čuje mišljenje svog poslodavca.

„Šta je bilo, nije valjda da moraš svog beloputog prijatelja da pitaš za dozvolu?“

Elvis je zgrabio devojku za ruku kao što bi ajkula šćepala ulov. Onda ju je povukao, da je pokaže gospodinu Otmeno Odelo.

„Koliko si ubrizgala, mala? Nosiš li heroin sa sobom?“, pitao ju je, pokazujući na nekolicinu crvenih tačkica na njenoj tankoj ruci.

Devojka se zgrčila kao ulovljeni crvić.

„Pusti je“, zapovedio je gospodin Otmeno Odelo.

Lationamerikanac ju je odgurnuo. Ona je nezgrapno pala na ulični asfalt. Potom je ustala i nekoliko puta šutnula haubu automobila koji se već udaljjavao.

„Takve ničemu ne služe. Te cure se po čitav dan bodu i drogiraju. Imaju *cool-aids*. Ne bi potrajale ni za lek“, gnevno je promrmljao. Skrenuo je pogled da bi je osmotrio u retrovizoru. Video je kako mu pokazuje srednji prst, naznačavajući da može da ga nabije sebi u dupe. „Nije imala odgovarajući akcenat, *as fuck*. Pre nekoliko meseci prešla je granicu. Ta luda ženska skončaće u nekom grobu u Huarezu. *Fuck!*“

Gospodin Otmeno Odelo tada mu je pokazao na jednu osobu. Činilo se da nije ni slušao njegov žalostivi monolog. Nije mu za to

plaćao. Elvis se osmehnuo kad je video koga je njegov poslodavac odabrao. Požurio je da joj što bliže priđe automobilom. Pre nego što su stigili do nje, njegovi zlatni zubi su blesnuli.

„To je Karlis. Poznajem je. Obavila mi je jedan poslić pre nekoliko godina. Ne petlja se s opijatima.“

„Može li da izvede to?“, upitao je gospodin Otmeno Odelo.

Elvis je slegnuo ramenima i pljunuo na trotoar. Žena je zakoračila ka njima, blago se zanoseći. Imala je pozamašne obline, toliko da bi joj u školi svakako prikačili neki uvredljivi nadimak. Videlo se da je njena plava kosa ofarbana. Zbog punačkog lica, istačkanog zanimljivim pegicama na obrazima, podsećala je na nestašnu učenicu kojoj se na glavu sručila kofa sa trideset i nešto godina. Lagana haljina koju je imala na sebi nije joj bila od velike pomoći, jer su njene grudi tražile prostora da se pokažu.

„Opa, to je Elvis! Gde si bio do sada?“, sa osmehom ga je upitala.

Infante joj je namignuo. Potom je zadigao košulju i pokazao ožiljak koji mu se protezao preko trupa.

„Evo vidiš i sama, Karlis. U Opštoj bolnici. Dva dana u komi“, objasnio joj je. Gospodin Otmeno Odelo sve vreme je pratio njihov saučesnički razgovor. Sa svoje strane, žena je podigla donji deo haljine, pa su se pred njihovim pogledima razotkrile njene gaćice sa sličicom Helou Kiti, kao i veliki ožiljak na stomaku. Ugledavši ga, Elvis je zazviždao. Bio je spektakularan, upadljiviji od njegovog.

„Isekli su te, mamlazi?“

„Ma jok! To je od carskog reza. Dobila sam devojčicu od četiri kilograma“, objasnila je spuštajući haljinu.

Infante je dva puta prasnuo u glasan smeh. Onda ju je uhvatio za ruku i prošaputao kraj njenog uha:

„Zanima li te jedan poslić, Karlis? Ovaj Hugo Bos bi da se malko zabavi. Odlično plaća.“

Gospodin Otmeno Odelo ispružio je ruku kako bi se ljubazno pozdravio s njom. Kad je ona prihvatila i stegla njegovu šaku, osmeh je ozario čovekovo lice. U tom trenutku u njemu je izazvala orgazam.

„Ja radim samo uz *lifesavers**“, ozbiljno je izjavila.

Gospodin Otmeno Odelo klimnuo je glavom u znak odobravanja. Elvis je oponašao njegov pokret.

Soba u motelu u koju su ušli kao da je poslednji put čišćena za vreme američkog građanskog rata. Smrdela je na povraćku, mokraću i krek. Zaveses su imale šare u obliku crnih polumeseca, s vidljivim naznakama progoretina. Tepih je delovao kao neka mutacija plišane tkanine ružičaste boje, s ljugavim tragovima posvuda. Dok su hodali po njemu, cipele su im se ovlaš lepile za površinu, stvarajući zvuk poput plaf! – kao kad pukne balon od žvakaće gume.

Elvis je otvorio jednu flašu piva *miler lajt*. Pružio ga je gospodinu Otmenom Odelu, koji ga je čekao sedeći na buđavoj fotelji. Karlis je pušila ispred sobe. Iz daljine je dopirao koncert sirena i pucnjeva. S vremena na vreme te zvuke nadjačavao je huk helikoptera koji su nadletali okolinu, šarajući čitav kraj reflektorima. Gospodin Otmeno Odelo ispio je gutljaj iz flaše. Pivo je bilo mlako i mirisalo je na paljevinu. Potom je pružio piće Karlis. Ona mu je zahvalila, ali ipak ga je odbila.

* Engl. *lifesaver* – spasilac, spasitelj, onaj ko spasava život; znači i podrška, pomoćnik, telohranitelj. (Prim. prev.)

„Ne pijem“, pravdala se. Ostala je da stoji kraj dovratka, zagledana u čoveka u odelu, sa cigaretom među usnama. Nakon izvesnog vremena postavila mu je pitanje: „Je li to *armani*?“

„Bos“, suvo je odbrusio. Popio je ostatak piva.

Elvis je sedeo na podu i dovršavao kružnicu od belog praha, koja se obavijala oko kreveta. Kredom je ispisao određene reči nekim drevnim simbolima, složenog izgleda, nasumično rasporedivši sveće svuda unaokolo. Konačno je završio s tim poduhvatom. Obrisao je ruke. Popio je pivo do kraja. Njegovo podrigivanje odjeknulo je kao režanje Godzile.

„Pravac krevet, društvo!“, uzviknuo je.

Žena je tada bacila cigaretu. Ugasila ju je štiklom crvene cipele. Ali nije se pomakla s mesta.

„Čekam *lifesaver*-a“, dobacila je bez žurbe.

Kao da ga je prizvala, džip marke *ševrolet*, s gumama tipičnim za *monster truck*^{*}, parkirao se ispred njih, sasvim blizu motelske sobe. Muzika je treštala na sav glas. Bila je to neka mešavina pesama Manua Čaoa.

Iz džipa je izašao tip obrijan do glave. Na sebi je imao samo kožnu jaknu, bez majice. Nosio je i bermude sa cvetnim dezenom i plave kaubojske čizme. Izgledao je kao turista obučen u teksaskom stilu.

„Ovo je tvoj *lifesaver*? Tekate?^{**} Taj seljak?“, iznervirano je upitao Elvis.

* Modifikovani automobil s velikim točkovima, pogodan za kretanje po nepristupačnim terenima. (Prim. prev.)

** Šp. *Tecate* – naselje u Donjoj Kaliforniji, u opštini Tekate, i naziv za ljude koji su poreklom odatle. (Prim. prev.)

Ćelavi je zabrundao u njegovom pravcu. Karlis je koraknula prema postelji, pa se izvalila. Elvis se okrenuo da je vidi:

„On je običan kućkin sin!“

„Mani se toga... Hajde počni, nemamo celu noć pred sobom“, požurivala ga je. Elvis je iznova pljunuo na pod i isprskao svoje plave čizme. Ćelavi nije ni reč prozborio. Vratio se do svog džipa. Uzeo je jedan primerak Biblije, sveštenuću odoru, kao i *taperver* s hostijama i posudu s vodom, pa ponovo ušao. Tek tada je postao svestan prisustva čoveka u otmenom odelu. Pozdravio ga je klimnuvši glavom. Čovek u crnom odelu uzvratilo je na isti način. Svi su se trudili da se ponašaju civilizovano.

Elvis je pogasio sva svetla. Zatim je izvukao beležnicu bez korica, koju je presavijenu nosio u džepu pantalona. Sve je bilo zapisano zbijenim slovima, jedva ostavljajući mesta za sličice raznih simbola. Počeo je da recituje neke arhaične rečenice. Zvučale su prastaro, kao obavijene paučinom. Njegov glas beše dubok, pećinski, kao da je prekopavao po samoj utrobi Zemlje. Sa svakom strofom pomrčina im je bila korak bliže. Svaki stih podizao je temperaturu. Karlis je zajejala, meškoljeći se od uzbuđenja. Elvis je ostao u središtu kruga. Na samo nekoliko koraka od njega Tekate je čekao s Biblijom, nalik vatrogascu koji nadgleda i budno motri razvoj i tok vatrometa. Kad je događaj stigao do vrhunca, prasak je bio spektakularan. Bolji nego u Diznilendu. Krevet se zatresao. Sijalice na bočnim lampama su se rasprsnule. Na čaršavima se ukazala krv, a žalostivi glasovi koje je ispuštala Karlis preobratali su se u reči na aramejskom. Nekako sumorne i daleke.

„Jesi li poneo *Vade retro, Satana**?“, upitao je Tekate gospodina Otmeno Odelo.

Ovaj je samo klimnuo glavom. Njegov glas je zvučao tako prirodno, kao da spontano ćaskaju u kafeteriji. U međuvremenu, Karlisino telo trzalo se u grčevima, podižući se i spuštajući naizmenično. Okretala se po prostoriji kao da visi na nekom nevidljivom užetu. Iz usta su počeli da joj izbijaju balončići. Povratila je prethodno pojedenu večeru: očigledno je to bio burito.

Uz jedan jezivi trzaj, mlitavo telo koje je levitiralo počelo je da se kreće. Načinilo je nekoliko pokreta koji behu nezamislivi za jedno ljudsko biće. Koža na njenim rukama počela je da se otvara, tako da su se iznebuha pojavile rane iz kojih je neprestano tekla krv. U sobi je zavladao žamor nalik zujanju. Bio je to zvuk muve u letu. Taj neugodni ton s vremenom je postajao sve jači i jači, toliko da je zaglušio prisutne. Iz Karlisinih usta izlazile su muve i nešto nalik pipcima. Elvis je ustuknuo. Prepoznao je onog čiji se duh javio kroz njeno telo. Desna ruka mu je zadrhtala. Osetio je kao da mu niz kičmu klizi led, što ga je navelo da se naježi. Usudio se da zakuca na vrata; otvorio mu je poznanik za koga se nadao da ga nikada više neće sresti. Nagon da pobegne, prožet strahom, jedva da je uspeo malko da primiri. Elvis se okrenuo prema čoveku u odelu.

„Bilo bi bolje da ga pustimo, *men...* To je on.“

„Nastavi.“

„Ovo nije jedan od onih uobičajenih i normalnih. Znam to iz iskustva, proganja me celog života.“

* *Odstupi, đavole!* – reči koje je, prema Bibliji, u jevanđeljima po Mateju i Marku, izgovarao Isus kad je terao nečastive. (Prim. prev.)

Gospodin Otmeno Odelo samo je malo šire otvorio oči.

„Dovrši započeti posao“, naredio mu je. Bio je jasan i glasan. Stroži od školskog nastavnika koji iznenada zadaje test učenicima.

„Ovog puta zdrobiću ti jaja, *kučkin sine...* Želiš li možda da ti ih spakujem?“, upitao je Elvis prilazeći kutiji s metalnim ukrasima, koja mu je stajala pokraj nogu. Taj potez naveo ga je da se zatekne leđima okrenut Karlis, koja je još levitirala, te ga je pritom opaučila poput srednjovekovnog udarnog ovna. Elvis je tresnuo o zid, ostavljajući na njemu uočljivu rupu uokvirenu krvavim tragovima. Ženino lice se izobličavalo, kao da je celo sačinjeno od zuba, jezika i očiju. Svi su jednoobrazno ponavljali:

„*Draco sit mihi dux... Draco sit mihi dux...*“, samo što se tonaliteta glasa iznenada promenio – postao je muški, poznat. Pripadao je Latinoamerikancu koji je već deset godina bio pokojni. Jedini koji je mogao da ga prepozna nepomično je ležao na podu. Elvis nije ni čuo glas svog brata koji mu se obratio: „Prokletniče... Belzebub* me iskušava pri svakom prizivanju. A ti nastavljaš.“

Tekate je hitro navukao osveštani ogrtač i počeo da izgovara rečenice na latinskom:

„*Crux sancta sit mihi lux. Non draco sit mihi lux... Vade retro, Satana. Nunquam suade mihi vana... Sunt mala quae libas. Ipse venena bibas.*“

Zatim je podigao flašu sa svetom vodicom i poprskao ženu. Ona se previjala kao ranjeni crv. Stvorenje u koje se preobratile Karlis je

* *Belzebub* ili *Velzevuv* – Gospodar muva – drevno semitsko božanstvo; u kasnijoj judeohrišćanskoj tradiciji spominje se kao demon i jedan od sedam prinčeva pakla. Ime je izvedeno od hanaanskih reči *Baal*, što znači gospodar, i *zebub*, što znači muva. Spominje se na više mesta u Bibliji kao jedan od vrhovnih demona. (Prim. prev.)